

Til Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Deres ref
200806678

Vår ref
200902 r.g.h.

Dato 25.02.09

Høring – forslag til endring i universitets- og høyskoleloven

Norges Handikapforbund vil benytte anledningen til å avgi høring på forslag til endring i universitets- og høyskoleloven, men vil nøye oss med å ta opp § 2 -1 vedrørende NOKUT.

Oppsummering:

- NHF ser positivt på at tilsynet gjennom NOKUT styrkes
- En utvidelse av NOKUT sine oppgaver i forhold til rådgivning vedrørende utvikling og kvalitet må ikke gå på bekostning av den grunnleggende tilsynsfunksjonen
- NOKUT må tilføres ressurser dersom oppgavene skal utvides
- Tilsyn som går på kvalitet og utvikling må aktivt følges opp av NOKUT
- En eventuell utvidelse av NOKUT sine oppgaver må tydeliggjøres i egne forskrifter. Det må framgå av forskriftene at en viktig oppgave for tilsynet er om institusjonene bidrar til å oppfylle sentrale nasjonale målsettinger. Dette er dessverre ingen selvfølge

Begrunnelse:

Norges Handikapforbund ser positivt på forslaget om å styrke tilsynet med høyere utdanning gjennom NOKUT. NHF er enige i at tilsynet i tillegg til kontrollfunksjoner i forhold til kvalitet, akkreditering osv får oppgaver som fremmer utvikling og kvalitet ved institusjonene. En slik utvikling vil være i tråd med tilsyn i utdanningssystemet for øvrig. Det kan synes som om det tilsynet NOKUT har drevet til nå i stor grad er "teknisk" rettet.¹

Det er meget viktig at en utvidelse av NOKUTS oppgaver ikke medfører en svekkelse av tilsynsfunksjonen. Departementet framhever i sitt forslag at båndene mellom NOKUT og institusjonene bør bli noe sterkere. (s. 9) Dette må ikke gå på bekostning av NOKUT sin uavhengige stilling.

NOKUT skaffer seg utvilsomt kunnskap og kompetanse gjennom den virksomhet de driver og det vil antakelig være fornuftig at institusjonene får del i denne kunnskapen. Høringen uttaler at, "*det er ønskelig at NOKUT på sikt i større grad innhenter,*

¹ Jfr. Forskrift om standarder og kriterier for akkreditering av studier og kriterier for akkreditering av institusjoner i høyere utdanning. (NOKUT 25.01.06)

systematiserer, analyserer informasjon om kvalitetsarbeid i sektoren for å kunne formidle dette til utdanningsinstitusjonene. I dette utviklingsarbeidet bør NOKUT også kunne ha en utvidet rolle i å bistå og spille inn til departementets oppfølging av sektoren.”(s.9)

Dersom NOKUT skal ha en slik rolle må organet tilføres ressurser slik at de kan bygge opp kompetanse, og gjennom dette oppfattes som en part det vil være attraktivt å samhandle med sett i forhold til institusjonenes eget utviklingsarbeid.

Høyere utdanning står på mange måter i en særstilling i forhold til resten av utdanningssystemet i Norge. Historisk har universiteter og høyskoler en uavhengig og selvstendig stilling. Selv om sektoren er underlagt lover og regler er høyere utdanning ikke rettighetsfestet på samme måte som i lavere utdanningsnivå. Dette setter spesielle krav til det tilsynet NOKUT skal gjennomføre.

Mens man på lavere nivåer i utdanningssystemet har en viss påvirkningsmulighet for aktuelle aktører; enkeltpersoner, interesseorganisasjoner, som kan klage, anke eller melde saker de mener tilsynet bør se på, har man i høyere utdanningsinstitusjoner ikke vært spesielt åpne for påvirkning utenfra dersom man ikke selv har sett behovet. Det er derfor viktig at NOKUT har en åpen holdning til nasjonale målsettinger, politiske prioriteringer, signaler og utviklingstrekk i samfunnet. Det bør uttrykkes klart at aktuelle aktører skal ha mulighet til å spille inn konkrete saker til NOKUT.

Norges Handikapforbund ser for seg flere områder der mange høyere utdanningsinstitusjoner har et forbedringspotensial, og hvor vi kunne ønske at NOKUT gjennom tilsyn og rådgivning kunne bidra til en kvalitetsheving. For eks.

- Mange av institusjonene sliter med dårlig tilgjengelighet. Nye lover, for eksempel, Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven, nye forskrifter vil komme i forbindelse med krav om universell utforming på bygg og uteområder. NHF mener at tilgjengelighet må være et viktig kriterium ved akkreditering.
- Tilrettelagt/tilpasset opplæring. Her skjer det en teknisk utvikling. Det åpner muligheter for at flere tar del i undervisningen og dermed skaffer seg en høyere utdanning. Ikke alle institusjoner er like villige til å følge opp dette. For mange studenter vil dette være et spørsmål om lik rett til utdanning.
- Institusjonene er pålagt å opprette læringsmiljøutvalg. Disse fungerer ulikt og har ulik status ved institusjonene. Det kan være en oppgave for NOKUT å bevirke til en styrking av disse utvalgenes status og funksjon.

Vennlig hilsen
Norges Handikapforbund

Arne Lein
Forbundsleder

Arnstein Grendahl
Ass. Generalsekretær.

